НҰРА

№36 (5067)
СЕНБІ,
6
қыркүйек
2008 жыл

Газет 1963 жылдың 1-ші мамырынан бастап шығады

Аудандық қоғамдық саяси газеті

«100 мектеп, 100 ауруxана» бағдарламасы

Ауылда жаңа мектеп

Астананың түбінде орналасқан Ахметауылында жаңа мектеп құрылысы аяқталып, пайдалануға берілді.Ауыл мектебі Алаш ардақтысы Сәкен Сейфуллин есімімен аталады, себебі белгілі қоғам қайраткері өзінің алғашқы еңбек жолын осы ауыл аумағындағы Жіңішке деген жерде ұстаздық етуден бастаған.

Мектептің салтанатты ашылуына облыстық Мәслихат хатшысы Бейсенбай Жұмабеков, аудан әкімі Серік Шайдаров қатысып, жұртшылықты, оқушылар мен ұстаздарды ауыл өміріндегі осы айтулы оқиғамен құттықтады. Содан соң қадірменді меймандар мектепті аралап, Білім күніне арналған **"Астана қазақстандықтардың тәуелсіздігі мен бірлігінің айғағы"** тақырыбына өткізілген алғашқы сабаққа қатысты. Мектеп құрылысы еткен жылы облыстық бюджеттен бөлінген қаражатқа басталған болатын, биылғы жылы құрылыс аяқталып, пайдалануға берілді. Кең де жарық кластар, оқу кабинеттері, озық технологиялар енді ауыл балаларына толыққанды білім алуға мүмкіндік беретін болады.

Мектептің материалдық техникалық қамтамасыз етілуіне аудандық бюджеттен 9,2 млн теңге бөлінді

.Бүгінгі таңда мектепте 300-ден астам оқушы білім алуда, биылғы оқу жылында 60 бүлдіршінге кіші орталық ашылды, 22 бала мектепке дейінгі дайындықта.

Жаңа мектепті ашу лентасын байырғы ұстаз, Қазақ ССРінің еңбегі сіңірген мұғалімі Раушан Шкенова және озат оқушы Рақымбекова Сағыныш кесті. Одан соң ата аналар шашу шашып, өздерінің қуаныштарын жасырмады.

Орақ – 2008

Мерейтойды еңбектегі табысымызбен қарсы аламыз

Дүйсенбі күні аудан әкімі егін жинау науқанының жүру барысымен танысу мақсатында жұмыс сапармен Шахтер ауылында болып қайтты. Ең алдымен аудан әкімі С.Шайдаров «Шахтер»элиталық тұқым шаруашылығының басшысы, аудандық Мәслихат депутаты Г.Прокоппен егіс алқабында болды. Анадайдан қаздай тізіліп келе жатқан «Енисейлер» кезге түсті. Германиялық екі «КЛААС» комбайндары кеш алда келеді. №3 егіс бригадасы басында аудан әкімі С.Шайдаров механизаторлармен жүздесіп, олардың тұрмыстық жағдайымен танысты, олардың бітік егінді мезгілімен жинап, орақ қорытындысында табыс биігінен көрінулеріне тілектестік білдірді.

Механизаторлар өз кезектерінде биылғы орақќа қажет жанар-жағар майға, элиталық тұқымға үкімет тарапынан бөлінген субсидиялардың дер кезінде қамтылғанына және ауылға үкімет тарапынан жасалып жатқан қолдау шараларына ризалықтарын білдіріп, соның нәтижесінде орақты да белгіленген мерзімде аяқтайтындығын жеткізді.

Бригада жетекшісі Рақымбеков Асылбек осы бригадаға 14 жылдан бері жетекшілік етеді екен. Қарамағында 19 комбайнер жұмыс істеп жүр, қазіргі таңда өздеріне бекітілген 9750 гектардың 80 пайызы орылып, орақты аяқтауға жақын. Бригадасы алда келеді. Еңбекақы да жылдан жылға өсуде.

Шаруашылық басшысы аудан әкіміне ауыл шаруашылығында жүргізіліп жатқан агротехникалық шаралармен толық таныстырды. Кейінгі үш жылда жер мәдениетін жақсарту, минералдық тыңайтқыштар қолдану, техникалық парկты жаңарту, егіс алқабын ұлғайту, ылғалды сақтау технологиясын жүзеге асыру, озық технологияларды қолдану сияқты оң өзгерістер нәтижесінде биылғы егін де бітік те сапалы шыққан. «Биылғы табысымыз – туған, сүйікті өлкеміз – нұрлы Нұраның мерейтойына арналады –дейді Нұра перзенті, «Құрмет», «Парасат» ордендерінің иегері, халық қалаулысы, білікті де тәжірибелі басшы Георгий Прокоп. 20 мың гектардан артық алқапқа дәнді дақылдар сіңірген диқандар, биылғы ауа райының қолайсыз жағдайына қарамастан әр гектардан 12 центнерден өнім алуда. Жалпы орақ науқанына 62 комбайн қатысуда. Бүгінгі таңда егістіктің жартысы жиналып қалды. Қамбаға 11 мың тонна астық құйылса, оның 1600 тоннасы элиталық тұқым.

Сондай-ақ халықты жем,шөппен, отынсумен қамту мәселелері де оң шешілген. Аудан әкімі шаруашылық басшысына қол жеткізген табыстары, халыққа жасаған қамқорлығы үшін рнизалығын білдірді.

Аудан әкімдігінде

Маңызды мәселелер қаралды

Құқық қорғау және сот жүйесі қазақстандықтардың құқықтарының әділ де тиімді қорғалуын қамтамасыз етуге тиіс.

Бұл саладағы басым бағыт – жазалаушы іс-әрекет емес, құқық бұзушылықтарды абайлату мен олардың алдын алу болуға тиіс.

Президент Жолдауынан.

Аудан әкімдігінде аудан әкімі С.Шайдаровтың терағалық етуімен аудан әкімінің аппараттық жиыны өтіп, онда төмендегі мәселелер қаралды:

1. Аудан аумағында қылмыспен күрес және қоғамдық тәртіпті нығайту шаралары жайында.
2. Ауданның 80 жылдық мерейтойына әзірлік барысы жайында.
3. Ауданның даму бағдарламаларының орындалу барысы және жылыту маусымына әзірлік

Бірінші мәселе бойынша аудандық ішкі істер бөлімінің бастығы Қанат Ісләмұлы Әпеков баяндады. Аудандағы кримоногендік жағдай ағымдағы жылдың 8 айында қылмыстың есуімен сипатталады, осы аралықта 71 қылмыстық іс тергеліп, оның 66-сы сотқа жіберілген. Сонымен қатар, жол қауіпсіздігін сақтау шралары да жүргізілуде. Жыл басынан 27 жүргізуші жүргізушілік куәлігінен айрылып, 738760 мың теңгенгің айыппұлы салынған, оның 86,5%ы өндірілген.

Бұл мәселені қорытындылай келе аудан әкімі бөлім басшысының алдына қоғамдық тәртіпті нығайту және қылмыстың алдын алу мақсатында төмендегі міндеттерді қойды:

1. Бөлімнің материалдық-техникалық базасын нығайту.
2. Рейтингтік көрсеткіштерді жақсарту бағытында жүйелі жұмыс істеу.
3. Учаскелік инспекторлардың тұрғынжаймен, көлікпен, телефон байланысымен толық қамтылуын қамтамасыз ету.
4. Елді мекендерді санитарлық тазалау, көгалдандыруға аса көңіл аудару.

Бұдан соң алдағы жылыту маусымына әзірлік барысы тыңдалып, ол жайында бөлім басшысы Қ.Оспанов баяндады. Ауданның әлеуметтік мекемелеріне көмір жеткізілу қарқынды жүруде, мектептер мен мәдениет, денсаулық сақтау мекемелері қысқа әзір.

- Бұл мәселе – бүгінгі таңда шешуі кезек күттірмейті, ең жауапты жұмыс,сондықтан да бұл істе ешбір көзбояушылыққа берілмей, оны асқан жауапкершілікпен орындауды қажет етеді-, деген аудан әкімі С.Шайдаров, барлық әкімгерлерге осы мәселеге баса назар аударуға жеке жауаптылықтарын естеріне салса,өзінің орынбасары Б.Қосшығұловқа бақылауды ал қаржы бөлімінің басшысы Н.Барановқа көмірге арналған қаржының дер кезінде аударылуын қатаң тапсырды.

Одан соң ауданның 80 жылдық мерейтойына әзірлік және ауданның даму бағдарламаларының орындалуы женіндегі мәселелер қаралды. Жиынды қорытындылай келе аудан басшысы барлық, ұйым, мекеме басшыларына бюджет қаржысын тиімді, мақсатты және толық игерілуіне баса назар аударуды, ауданның даму бағдарламаларының 9 ай қорытындысы бойынша толығымен орындалуын қамтамасыз етуді тапсырды

Учитель, перед именем твоим
Позволь смиренно преклонить колени!

Эти строки пришли на ум сами собой в тот момент, когда на учительской конференции 28 августа от имени акима района стали вручать денежные премии преподавателям школ за высокие результаты в едином национальном тестировании.

Год назад аким района С.Шайдаров, только вступив на эту должность объявил, что школе, занявшей 1 место по результатам ЕНТ, будетвручен переходящий кубок, а учителям, добившимся 100% качества знаний будет вручена денежная премия в размере 1 миллиона тенге. Надеялись все, но верилось с трудом. Тогда кто-то пошутил: «Обещанного три года ждут». Но только не с нашим акимом. Мы уже не раз за этот год могли убедиться, что Серик Жаманкулович – человек чести и слов на ветер не бросает.

И все-таки вручение сертификатов вызвало ощущение приятной неожиданности. Наверное, еще и оттого, что обещанный миллион был вручен не одной школе, а разделен между учителями-предметниками, чьи ученики показали отличные знания при сдаче ЕНТ. Растерявшись тогда, ни один из семи преподавателей не высказал слова признательности нашему акиму. Но, как говорится: «Лучше поздно, чем никогда».

Хочу сердечно поблагодарить Серика Жаманкуловича за столь высокую награду, ведь такое чествование учителей у нас в районе произошло впервые. По крайней мере, за те 23 года моей работы в сфере образования такого не было. Спасибо Вам! Со своей же стороны обещаем, что оправдаем Ваше доверие.

В.МУТАФЯН, учитель русского языка и литературы КСШ № 3, обладатель премии акима района

К 80-летию Нуринского района

Спортсменов встречает обновленный стадион

Как отметил Президент Н.А.Назарбаев в нынешнем Послании – пропаганда здорового образа жизни – это вопрос государственной важности. В своем задании акимам он поставил задачи по «восстановлению старых и постройке новых стадионов, спортивных комплексов, детских и общих спортивных площадок, на которых можно было бы заниматься людям всех возрастов, поддерживать хорошую форму, укреплять свое здоровье.»

День Конституции в п. Киевка был отмечен особым событием -состоялось торжественное открытие после капитального ремонта стадиона «Нура».

Построен он был в 2002 году и не разу за эти годы не подлежал капитальному ремонту.

На целевые трансферты выделенные из областного бюджета в размере 35 миллионов не просто обновили самое излюбленное место нуринских спортсменов и болельщиков, но и преобразили его до неузнаваемости. Здание полностью отштукатурено и выбелено снаружи, внутри заменены полы, заработала душевая.

Футбольное поле зеленеет искусственным покрытием, вокруг которого сооружены тартановые беговые дорожки. На трибунах установлено 1000 стульев для зрителей. Всюду на территории разбиты цветники и вокруг идеальная чистота.

В день большого государственного праздника на стадионе собрались спортсмены, руководители организаций, пред-

ставители трудовых коллективов, поприветствовать которых пришли заместитель акима района, старейшины поселка, имам местной мечети.

З.А.Даутова от имени акима района, всей спортивной общественности поздравила всех с праздником, а также предстоящим новым учебным годом. Призвав население к пропаганде здорового образа жизни, она выразила особую благодарность всем, кто принял непосредственное участие в этом мощном ремонте за счет областного бюджета при усиленной поддержке акима области Н.Ныгматуллина и непосредственном участии акима района

С.Шайдарова .

С добрыми напутствиями перед собравшимися выступили от совета старейшин А.Камзин и ветеран спорта А.Чемерисов, не скрывавшие восторга от обновленного стадиона и поблагодарившие руководство района за огромную заботу в развитие спорта в районе, тот особый акцент на спорт – здоровое будущее нашего поколения.

Почетное право разрезать ленту было доверено ветеранам: спорта – Б.Б.Балтабаеву и педагогического труда – М.А.Айтжанову. Обрядом шашу были встречены все спортсмены и гости мероприятия, а имам К.Коныскерей благословил работу стадиона на благо населения праведной молитвой.

После торжественной церемонии открытия три команды футболистов из РОВД, Кароя и РОО «Отан» обновили своей игрой искусственное зеленое покрытие, а все желающие из числа болельщиков приняли участие в стрельбе из пневматического оружия, среди которых в данном виде попробовали себя и отдельные руководители.

Солнечный день и прекрасное настроение способствовали замечательному отдыху на свежем воздухе и стали лучшей пропагандой здорового образа жизни.

Н.ШЕВЧЕНКО

Образование

«Все, что служит системе образования, служит будущему нашей страны»

Н.Назарбаев.

28 августа в актовом зале районного акимата состоялась традиционная августовская конференция учителей района, где были подведены итоги истекшего учебного года и определены задачи нового учебного года.

Происходящие в Республике Казахстан социально – экономические перемены, реализация современной государственной политики, предусматривающей выход Республики в мировое образовательное пространство, кардинально изменили требования к образованию. Поэтому идея Н.Назарбаева «Все, что служит системе образования, служит будущему нашей страны» подтверждается задачами в его ежегодных Посланиях народу Казахстана.

Инвестиции в образование.

Для развития системы образования района из года в год увеличивается сумма выделяемых бюджетных средств. В 2008 году на развитие образования района выделено 957,1 млн. тенге, что составляет 53,5% районного бюджета, по сравнению с 2007 годом больше на 68,8 (2007г.- 888,3) млн. тенге. На капитальный ремонт Каройской СШ и Киевской СШ№3 было выделено 13 млн. тенге. Во всех организациях образования района произведен текущий ремонт на сумму 26,3 млн. тенге. В целях выполнения Постановления правительства РК «Об утверждении плана мероприятия по поддержке дошкольного воспитания и обучения в РК на 2007-2009 годы» на капитальный ремонт детского сада «Алтын дән» при непосредственной поддержке акима области Н. Нигматулина выделено 20 млн. тенге, для укрепления материально-технической базы детского сада - 5 млн.тенге.

Всего на укрепление материальной технической базы организаций образования за счет республиканского бюджета выделено 17,1 млн. тенге (кабинеты физики, химии, биологии, оргтехника), за счет местного – 47 млн. тенге (учебная литература, спортинвентарь, мебель для детского сада, оборудование для столовых школ, автономные электростанции, мебель для пришкольного интерната, кабинеты химии, физики, мебель для школ).

К началу 2008/2009 учебного года планируется открытие новой пристройки к зданию СШ имени С.Сейфуллина, сметной стоимостью 75 млн. тенге, где дополнительно будут открыты 8 учебных кабинетов и столовая. Для укрепления материально-технической базы данного объекта выделенная сумма денег составляет 9 млн.352 тыс. тенге (комплектация классов, кабинеты химии, физики, столовое оборудование).

В связи с проводимой оптимизацией школ по причине несоответствия государственному гарантированному нормативу сети организаций образования Ондрусская и Первомайская основные школы переведены в начальные. Из-за отсутствия на протяжении 15 лет интерната в районе непросто было принять такое решение. Нами экстренно были приняты меры по открытию интерната в райцентре. И сейчас на базе Киевской средней школы № 3 уже завершается перепланировка под пришкольный интернат части здания. На открытие интерната изысканы средства из местного бюджета в размере 12,8 млн. тенге (питание, оборудование, зарплата работников).

В следующем году, согласно Среднесрочному плану социально-экономического развития района на 2009-2011 годы, мы планируем за счет районного бюджета провести капитальный ремонт школ: Путьленинской, Заречной, им. Шалабекова на общую сумму 50 млн. тенге.

С учетом приоритетности развития профессионально-технического обучения, проведена большая подготовительная работа по решению вопроса строительства профессиональной технической школы в районе.

На 2009 год планируется за счет республиканского бюджета строительство профтехшколы в п. Киевка на 200 мест с общежитием на 100 мест, сметной стоимостью 300,0 млн. тенге. Уже разрабатывается технико-экономическое обоснование, к концу года будет составлена проектно-сметная документация.

Для получения качественного образования необходимо не только укреплять материально-техническую базу, но необходимо также создавать условия для сохранения здоровья и безопасности наших детей. Именно с этой целью проведена большая работа по охвату в 12 школах района 1263 учащихся 1-4 классов бесплатным горячим питанием. На это из районного бюджета выделено в этом году 16 млн. тенге.

Еще один важный вопрос – это противопожарная безопасность в учебных заведениях. На противопожарную пропитку чердачного покрытия 6 школ из бюджета района выделено и освоено 1 млн. 961 тыс. тенге. Поручаю отделу образования своевременно подготовить бюджетную заявку для включения в бюджет 2009 года расходов по противопожарной безопасности других объектов образования.

Особое внимание должно быть уделено системе дошкольного образования как первой ступени непрерывного обучения, так как качественное образование начинается именно с дошкольного обучения. К сожалению, у нас отмечается низкий охват дошкольным образованием – это было озвучено и на областном селекторном совещании акимом области Нигматулиным Н.З. Районный показатель составляет 32,7 % при областном – 64,2%.

Не в должной мере реализовывается Региональная программа поддержки дошкольного воспитания «Идем в детский сад». Функционирующий единственный детский сад и действующие ныне 11 мини-центров не решают проблему охвата дошкольным воспитанием. 876 детей (67%) не охвачены дошкольным образованием. В очереди на единственный детский сад в поселке стоят 140 детей.

В связи с этим принято решение и уже с 1-го сентября будут открыты дополнительно 14 мини-центров с охватом 496 детей. За счет капитального ремонта существующего детского сада мы дополнительно открываем еще одну группу на 25 человек. Таким образом, охват детей дошкольным образованием составит 70 %. В 2009 году запланирована реконструкция здания бывшего детского сада в п.Киевка на 140 мест сметной стоимостью 120 млн. тенге. В текущем году на разработку ПСД с районного бюджета выделено 4,6 млн. тенге. Ожидаемый охват дошкольным образованием к 2010 году составит 81%. Со своей стороны мы, исполнительная власть, сделаем все возможное для выполнения задач, поставленных Главой государства об обязательном ежегодном 10% увеличении охвата дошкольным воспитанием и поручения акима области в этой сфере.

Учитывая, приоритетность дошкольного образования отделу образования и отделу экономики и бюджетного планирования поручаю:

- Определить перечень населенных пунктов, в которых необходимо строительство детских садов, дошкольных мини-центров и включить в Среднесрочный план социально-экономического развития района;
- На базе действующего детского сада создать дошкольные группы с художественно-эстетическим, оздоровительным, математическим уклоном.

Относительно школьного образования.

Нам необходимо уделить особое внимание поддержке и развитию инноваций. . Нами достигнуты определенные результаты в компьютеризации школ. Сегодня учащиеся школ района могут свободно ориентироваться и пользоваться информационными технологиями и компьютерными сетями. В данном учебном году компьютерная база школ возросла на 50 компьютеров. Общий парк компьютеров школ района составил 580. Программа реализации стандарта акима района в образовании на 2008 год позволила снизить количество учащихся на 1 компьютер с 9,5 до 8,4. (областной показатель 10 человек). Все 38 организаций образования района подключены к сети Интернет. Но надо признать, что в настоящее время остается проблема обеспечения широкого доступа к сети Интернет. Необходимо улучшать как качество, так и скорость работы во всемирной сети. Остается низкой на сегодняшний день оснащенность общеобразовательных школ района мультимедийными кабинетами - 23%. Отделу образования следует вплотную заняться этим вопросом.

Сегодня мы ставим задачу, чтобы каждая организация образования была оснащена современным оборудованием. Над ее решением нам и предстоит продолжить работу в новом учебном году.

Заслуживает внимания развитие технического и профессионального образования. В рыночных условиях увеличивается спрос на квалифицированную рабочую силу. В нашем районе имеет место нехватка квалифицированных электриков, токарей, плотников, газоэлектросварщиков, механизаторов. Эту проблему может решить только развитая система профессионально-технического образования. Отрадно, что в следующем году будет начато строительство ПТШ и у нас появится возможность решения проблемы по подготовке разнопрофильных рабочих специальностей на своем уровне.

Для решения озвученных задач в сфере образования, достижения высоких результатов необходимо постоянно совершенствовать самообразование, повышать квалификационный уровень. Не в обиду всем будет сказано, но возникает вполне резонный вопрос: почему, несмотря на ежегодное увеличение финансирования на МТБ школ, компьютеризацию, оснащение мультимедийными, предметными кабинетами, учебными и методическими пособиями, не ощущается повышение качества знаний учащихся, почему срабатывает обратно пропорциональный процесс? Почему наши дети не могут заявить о себе на областных, республиканских уровнях. Ведь в истории Нуринского района были победители республиканских олимпиад. Стоит глубоко задуматься над этим и сделать соответствующие выводы.

Необходимо активно внедрять инновационные технологии обучения. Наша Карагандинская область в который раз признана лучшей командой республики. Почему бы и нашему району не заявить о себе на областном уровне. А для этого в первую очередь необходимо повышать профессиональноге мастерство каждого предметника, развивать потенциал учащихся. Исполнительные органы власти со своей стороны будут всячески поддерживать хороших специалистов.

Сегодня единое национальное тестирование рассматривается как один из важнейших компонентов внешней независимой оценки результатов образовательной деятельности общеобразовательных школ. В связи с этим было разработано Положения по переходящему кубку лучшей школе и вручению денежных премии учителям по результатам единого национального тестирования.

По итогам единого национального тестирования 2008 года, по району лучший результат показал педагогический коллектив средней школы имени С.Талжанова (средний балл-76,8), где при 100% участии выпускников школы в ЕНТ каждый выпускник набрал выше порогового уровня, результат превышает областной и районный. Выпускники СШ им. С.Талжанова показали 100% качество знаний по предметам: казахский язык в казахских классах, казахский язык в русских классах, история Казахстана, биология, химия, русский язык в русских классах. От имени акима района был вручен переходящий кубок - «Символ мудрости и знания» с подтверждающим сертификатом коллективу названной школы – директор школы Алма Акимовна Баспакова.

Затем состоялось вручение грантов акима района лучшим учителям района на общую сумму один миллион тенге, который был учрежден в целях стимулирования педагогических работников по результатам единого национального тестирования. Согласно разработанным Положению и правилам определились 7 обладателей денежных премии. На этом торжестве названы были лучшие и вручены каждому денежные премии в размере 140 тыс. тенге . Вот их имена:

Исина Дариға Даутовна учительница биологии Пржевальской СШ, четыре учителя СШ имени С.Талжанова: Рахимова Карлыгаш, Калуетова Галина, Кусаинова Салтанат, Заитова Гузалия, учительница КСШ№1 Еримова Макен и Мутафян Вера Ивановна учительница русского языка и литературы КСШ№3.

Жатва — 2008

Уборка в самом разгаре

Вот и наступила для сельчан самая важная, ответственная и долгожданная пора, от которой во многом зависит: как будет зимовать не только село, но и город. В районе достаточно подготовились и начали проводить уборочную кампанию. ПК «Квант» и Ахметаул только-только подошли к старту осеннее-полевых работ. А вот наиболее крупные четыре хозяйства с каждым днем все больше набирают темп.

Так, больше половины планового задания убрано зерновых с полей ТОО «Кайнар» - 28,5 тысяч гектаров при урожайности 8,9 центнеров с гектара. Из них намолочено около 22 тысяч тонн. Качественно подготовлены и задействованы в уборке 63 комбайна, в семенной фонд засыпано около 1400 тонн зерна.

В ТОО «Шахтерское» из убранных 12 тысяч гектаров урожайностью 11 центнеров уже намолотили более 12 тысяч тонн зерна. В работе задействовано 62 комбайна, среди которых более 20-ти зерноуборочных комбайнов «Енисей» с 7-метровыми жатками. Этим хозяйством на сегодняшний день засыпано наибольшее количество семенного материала – 4000 тонн. Впереди у шахтерцев еще 14 тысяч гектаров посевных площадей.

Уверенными темпами ведет уборочную кампанию ТОО «Пржевальское», имеющее 9 центнеров с почти 8-ми тысяч убранных гектаров. Намолот составляет около 7 тысяч тонн, в работе участвует 51 комбайн.Индустриальцы, выполнили на сегодняшний день половину планового задания: из 16170 засеянных гектаров убрано практически 8 тысяч га, намолочено более 5,5 тысяч тонн.

Подготовка к уборке урожая в районе была своевременной, было своевременно были получены выделенные государством субсидий на приобретение ГСМ, подготовлена вся сельскохозяйственная техника.

ҚАСИЕТТІ РАМАЗАН ҚҰТТЫ БОЛСЫН!

Рамазан - сансыз сезімдер мен толып тасыған ізгі ойлардың салтанат құрған, күн мен түн де тұтастай Жасаған иеміздің рақымы мен мейіріміне тұнған ай. Басқа уақытпен салыстырғанда жақсылықтар мен сауаптар сансыз еселеніп жазылар айы да осы -Рамазан.

Қасиетті рамазан айының басталуымен аудан әкімі 1 қыркүйек күні Ахметауылындағы мешітте болып, тұрғындарды рамазан айының басталуымен құттықтап, аруақтарға құран бағыштады. Жергілікті имаммен кездесіп, мешіттің жай-күйімен танысты.

4 қыркүйек күні аудан басшысы аудан орталығындағы мешітке келіп, ауданның бас имамы Құмар Қоныскереймен жүздесіп, мешіттің жұмысымен танысты. Қазіргі таңда Елбасымыздың жүргізіп отырған салиқалы саясатының арқасында дініміз де түзеле бастағаны рас. Әсіресе, жастар имандылыққа бет бұрған, жас нәрестелерге азан шақырып ат қою, жас жұбайлардың некесін қию стяқты рәсімдер өткізу қатарлары көбеюде. Тарауық намазына қатысушылар саны да артуда.

Кездесу соңында аудан басшысы аруақтарға құран бағыштап, пітір садақасын берді.

В честь Дня Конституции

Торжественным мероприятием, праздничной музыкальной программой, подготовленной работниками районного Дома культуры и народными гуляниями был отмечен в районном центре один из главных праздников государства – День Конституции Республики Казахстан, празднование которого состоялось на центральной площади п.Киевка. С поздравительным обращением от имени акима района перед собравшимися представителями трудовых коллективов выступил секретарь районного Маслихата Е.Т.Туранов. Он коротко остановился на Конституции РК 1995 года, принятой путем всенародного голосования и явившейся тем законодательным актом, который закрепил основы конституционного строя, все изменения, происшедшие в республике с момента обретения в 1991 году независимости.

Поддержав поздравление, заместитель акима района З.А.Даутова дополнила от имени акима района его вручением поощрительных наград. Почетными грамотами акима района были удостоены: сотрудники ОВД Нуринского района - Маргулан Жантуов, заместитель начальника отдела общественной безопасности и Талгат Шайжанов, оперуполномоченный отдела криминальной полиции; Гульбахыт Ашкенова, заместитель начальника отдела юстиции. Благодарственными письмами были отмечены: главный специалист управления юстиции Дархан Айдикенов; заместитель начальника центра обслуживания населения Жазира Айдарханова и консультант ЦОНа Назар Канафин.

Н. ШЕВЧЕНКО

Слово прокурору

На защите конституционных прав граждан

Согласно ст.1 Конституции, Республика Казахстан утверждает себя демократическим, светским, правовым и социальным государством, высшими ценностями которого являются человек, его жизнь, права и свободы. Аналогичные нормы соблюдения прав и свобод, уважения чести и достоинства личности, закреплены в Уголовно-процессуальном кодексе РК.

Так, в текущем 2008 году прокуратурой района было возбуждено уголовное дело в отношении гр. Н. по ст. ст. 24 ч. 3, 96 ч. 1 УК РК, т.е. покушение на убийство.

31.05.2007 года в ДЧ ОВД Нуринского района поступило сообщение с РМО Нуринского района о том, что в хирургическое отделение поступил с ножевым ранением гр. К, проживающий в п. Киевка. 12.11.2007 года по данному факту следователем СО ОВД Нуринского района было принято решение об отказе в возбуждении уголовного дела в связи с тем, что была назначена судебно-медицинская экспертиза, результаты которой до настоящего времени не получены. Прокуратурой района было дважды отменено постановление следователя об отказе в возбуждении уголовного дела.

В ходе проверки установлено, что следователем СО ОВД Нуринского района по факту получения гр. К. ножевого ранения СМЭ не назначалась, так как история болезни на последнего, следователем была утеряна. Однако в материалах отказного производства было формально подшито постановление о назначении СМЭ. В связи с чем, прокуратурой района были восстановлены соответствующие документы и по ним назначена судебно-медицинская экспертиза.

Согласно заключения СМЭ у гр. К. имелось проникающее ранение левой половины груди, осложнившееся развитием левостороннего травматического гемоторакса, образовавшегося в результате воздействия предмета, обладающего колюще-режущими свойствами. Данные телесные повреждения квалифицируются как причинившие ТЯЖКИЙ вред здоровью по признаку опасности для жизни.

Кроме того, в прокуратуру района с письменным заявлением обратился гр. К., который просил привлечь к уголовной ответственности гр. Н., нанесшего ему удар ножом в область сердца. Опрошенный в прокуратуре района гр. К. пояснил, что гр. Н. 31.05.2007 года пришел к нему домой в нетрезвом состоянии с тремя ножами в руках, после чего начал ругаться и нанес один удар ножом в область сердца последнего. В этой связи, постановление об отказе в возбуждении уголовного дела было вынесено незаконно и подлежало отмене с возбуждением уголовного дела, так как в действиях гр. Н. усматривались признаки состава преступления, предусмотренного ст. ст. 24 ч. 3, 96 ч. 1 УК РК.

По данному факту 24.01.2008 года прокуратурой района возбуждено уголовное дело в отношении Н., который был задержан и арестован прокурором. Уголовное дело направлено в ОВД Нуринского района для организации расследования, а 26.03.2008 года направлено в суд Нуринского района. 25.06.2008 года судом Нуринского района подсудимый Н. признан виновным в совершении преступления, предусмотренного ст. 103 ч. 2 п. «Ж» УК РК и осужден к 5 годам лишения свободы. По факту укрытия от учета тяжкого преступления виновные должностные лица ОВД Нуринского района были привлечены к дисциплинарной ответственности.

Т.Асырбаев,
и.о. прокурора Нуринского района мл.советник юстиции

Нұра ауданының 80 жылдығына орай

Кертіндіден шыққан алғашқы ғалым-педагог

Мұса Сыздық 1928 жылы Қарағанды облысы Нұра ауданының Кертінді ауылында дүниеге келген. Соғыс жылдары, мектепте оқып жүрген кезінде мұғалімдердің азайып кетуіне байланысты жоғары сынып оқушыларын Қарағандыға қысқа мерзімді мұғалімдерді дайындайтын курсқа жібереді. Ол курсты бітірушілердің біразын институтқа түсушілер жетіспегендіктен институтқа оқуға қалдырылады. 1945 жылы институт бітіріп келіп, ауылда мұғалім болады. Одан 1947 жылы Алматыдағы Қазақ университетіне логика және психология бөліміне түседі. Содан соң аспирантураны бітіріп, 1951-1959 жылдар аралығында Қазақ қыздар педагогикалық институтында педагогика және психология кафедрасында аға оқытушы, доцент болып қызмет атқарады.

1959 жылы жоғары және орта арнаулы Білім Министрлігіне жауапты қызметке шақырылады. Сол кездегі мұғалімдердің жетіспеушілігіне байланысты Ақмолада, Көкшетауда, Павлодарда, Жамбылда педагогикалық институттар ашу, олардың жұмыстарына қамқорлық жасау, әсіресе қазақ бөлімдерінің жұмысына барынша көмек керсетуіне белсене араласады.

1961 жылы педагогика ғылымдарының кандидаты деген ғылыми атақ берілді. 1964 жылы педагогика кафедрасының доценті деген ғылыми атағы берілді. Ол кісі қазақ мектептерінің тарихын және ұлттық жетістіктерінің мәселелері туралы ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізді.

1969 жылы Қазақ университетіне проректор қызметіне де тағайындалды. 1971 жылы профессор Қ.Бержановпен бірге «Педагогика тарихы» деген жоғарғы оқу орындарына арналған оқулық жазады. Ол оқулық 1984 жылы қайта енделіп шығарылады.

1972 жылы СССР педагогика ғылымдары академиясының ғылыми-зерттеу институтының Алматыдағы қазақ белімшесіне директор болып орналасады. Бұл ғылыми мекеме қазақ мектептерінің жұмысын жақсарту, білім беру дәрежесін одақтық деңгейге көтеруде мектеп мұғалімдерін методикалық көмек көрсетумен шұғылданады. Мекеме ғалымдарына Мәскеу ғалымдары тікелей басшылық жасайды.

1986 жылы Қазақстан Оқу Министрінің педагогика ғылыми-зерттеу институтының директорының орынбасары болып та қызмет атқарады.

1988-1998 жылдары Қазақ педагогика институтында профессор, 2004-2008 жылдары Алматы технологиялық университетінде студенттерге дәріс береді.

Педагогика ғылымдары академиясының құрметті академигі, СССР, Қазақстан оқу істерінің үздігі, Еңбек ардагері, бірнеше медальдармен, Қазақстан Жоғарғы Кеңесінің құрмет грамоталарымен марапатталған.

Сыздық ағайдың жұбайы Нұржамал Оралбайқызы Қайнар университетінің профессоры, ғылым докторы, Қазақстан оқу-ағарту ісінің құрметті қызметкері, Қазақстан ғылымына еңбегі сіңген қайраткер, Қазақстан педагогикалық ғылымдар академиясының құрметті академигі.

Бұл екі кісі бірге үш баланы тәрбиелеп, білім береді. Балалары да жоғары қызметтер атқарады, немерелерінің алды банк қызметкерлері, студент, тағы да басқа салаларда қызмет атқарып жүр.

Б.Ахтиямова

«Даласы-дархан, тарихы-дастан»

Құланөтпес өзенінің оң жағалауында, Кенжарық бөлімшесінің 3,5 км жерде Көшербай күмбезі орналасқан. Бұл күмбез әулие – діндар Көшербай бабамызға салынған. Күмбез жайлы мынандай деректер бар. XVII – XVIII ғасырлар аралығында өмір сүрген. 84 жасқа келіп қайтыс болған Әлібек ұлы Бәстем, Руы Темеш – Қазымбет, осы кісі айтқан екен. Бұл бейіт салынғанда мен он жаста едім. Сол кезде мен атқа мініп осы күмбездің құрлысына ат салысып лай айдаған едім. Сонда бейіттің кірпішін лай мен ешкінің майын, жылқының қылын, сүт және әртүрлі шөп тамырларын қосқан еді деп айтатын. Енді ел аузында жүрген аңыздармен, архивтік материалдармен салыстыра келіп және жас шамасына қарай бұл күмбезді бейіт 1894 жылдар шамасында салынған деген тұжырымға келеміз.

Ескерту: Хандық билік өз күшінде болған кезде ел билеген бабаларымызды Түркістан қаласына апарып Қожа Ахмет Яссауи кесенесіне жерлейтін. Ал патшалық Ресейдің отарлау саясаты күшіне енген кезден, яғни Ресейге қосылғаннан бастап ондай дәстүр жойылып оның орнына қазақ мәдениетіне тың серпіліс келіп, ел билеген бабаларымызды өз елінде, өзі қалаған жерінде жерлейтін болған. Міне сол серпіліске Көшербай күмбезі де жатады.

Кешербайдың апасы Балкүміс палуан адам болған деседі. Ауыл азаматтары құдыққа түскен түйені аһылап – уһілеп тартып ала – алмай жатқан кезде Балкүміс келіп ырғап – ырғап жұлып алған екен. Сонда Балкүмістің табан сүйегі табан етін жыртып етіп, мәсісі айрылып кеткен екен деседі.

Мәлімет беруші: Оспанов Кеңес Диқанұлы. 1941 жылы туылған.

Руы: Темеш – Бәйтемеш.

Нұра ауданы. Баршын ауылы. Қыз бейіт күмбезі. Айдапкелқызы Ақбалаға салынған. Руы: Тінәлі – Құрмантай. Әкесі Айдапкел «Бес болыс Тінәліні» елу жыл билеген екен. Айдапкел ай десе аузы бар, күн десе көзі бар жалғыз қызы Ақбаланы ұзатып келе жатқанда жылан шағып, оның уыты денесіне тараған кезде түйеден құлап ортан жілігі мен жамбасы сынып қайтыс болған деседі. Осы айтылған аңызға байланысты мынандай өлең жолдары бар:

Жатырмысың Ақбала судай тасып.
Көрейің бе көріңнің бетін ашып,
Ақсақалдар жиылып бата қылған.
Ақсақалдар батасы қабыл болмай,
Ортан жілік жамбасы қоса сынған.

Әкесі Айдапкел ауқатты адам болған. Бес болыс Тінәліні елу жыл билеген. Жасында өте сотқар, ұрда – жық адам болған деседі. Моласы Байдәулет пен Едіге деген жердің ортасында орналасқан. Ақбала терт ұлдың ортасындағы жалғыз қыз болған. Айдапкелдің баласы Секербай Ақмола уезінде «қари» болған .

Мәлімет беруші: Баршын орта мектебінің директоры Сәметова Құрма Қасымбекқызы.

Руы: Алтай – Байдалы – Есболай.

Сарыөзен ауылы. Мықтыбай күмбезі. Мықтыбай күмбезі. Сарыөзен ауылынан 30 км, Тоғыз қыстағының шығысында 6 км жерде орналасқан. Бұл кісі еліне елеулі, халқына қалаулы, қайраткер адам болған. Аңыз - әңгімелерді тоғыз атадан тарқатып айтып, жыр – дастандарды таңнан – таңға жатқа айтқан. Сонымен қатар бұл кісі Дәулет Мықтыбаевтың атасы. Атасы Дәулетті жастайынан күй өнеріне баулып өсе келе Ықыласқа күй өнері мен қобыздың қыр сырын меңгеруге жіберген. Дәулет Мықтыбаев Ықыластың белгісіз болып келген күйлерін осы күнге жеткізіп жарыққа шығарған.

Ықылас мұрасын, оның орындаушылық мектебін бүгінгі күнге жеткізіп, ұрпағына табыстаған атақты қобызшы – Дәулет Мықтыбаев. Бұл кісі 1904 жылы Ақмола облысы, Қорғалжын ауданында туған. Қобызшы, 2 дүние жүзілік соғысқа қатысқан. Әкесі Әупік бидің ықпалымен Ықылас күйшінің баласы Түсіпбектен және Әбікен Тоқтамысұлынан (Ықыластың шәкірті) Қорқыттың, Ықыластың және халық күйлерін үйренген.

Дәукең 1933 жылы Қарағанды облыстық радиокомитетіне қызметке орналасады. Осы слет қамшы болған Дәулет орындаушылық өнерге біржолата бет бұрады да Қарғанды облыстық Филормониясына ауысады. Содан 1937 жылы республикалық филармонияға шақырылып, 1941 жылы ел басына ауыр күн туған шақта осы жерден Отан қорғауға аттанады. Отты жылдары да Дәукең қобызынан ажырамайды. Ол соғыс жылдарында Қызыл Армияның ансамблында өнер керсетіп, елін аңсаған жауынгерлердің көңілін сергітіп, ерлікке рухтандырған. 1945 жылы еліне жеңіспен оралған Дәулет Мықтыбаев қызметін «Қазақконцертте» жалғастырады. 1965 жылға дейін қобызшы – солист болады. 1965 жылдан өмірінің соңына дейін Құрманғазы атындағы Алматы мемлекеттік консерваториясында (қылқобыз класында) ұстаздық етіп, шәкірт тәрбиелеген.

Қазақ радиосының алтын қорына, күйтабаққа бірқатар күйші композиторлардың «Ерден», «Қазақ», «Жолаушының қоңыр күйі», «Қамбар», «Кертолғау», «Айрауықтың ащы күйі», «Шыңырау», «Жалғыз аяқ», «Сарын», «Сары дала», Қорқыт», «Аққу» күйлерін жаздырды. Дәулет Мықтыбаевтың орындауындағы күйлер халықтық үнмен, дыбыс бояуының сыршылдығымен, табиғилығымен ерекшеленеді. «Құлагер» кинофилімінде қобызшының релін ойнаған, «Қыз Жібек» кинофилімінде Дәукеңнің орындауында ұсынылған. Дәулет Мықтыбаев қобызшы ретінде кәсіби орындаушылық дәстүрді бүгінгі ұрпаққа жеткізуге зор үлес қосқан, қазақ музыкасын насихаттауға өз әсерін тигізген тұлға.

Б.К.Түсіпов

Туған ауылым жайында

Халқымыздың басынан талай қиыншылық кезең, қаншама тарихи қысылтаяң ғасыр белестері өтсе де, әлі күнге ұрпақтан-ұрпақтың санасына терең бойлап елес беретін «ақ табан шұбырынды, Алқакел сұлама» қасіретінен кейін ұрандасқан қалмақ-қазақ қақтығыстарының бір толастаған шағында, жағалауын түйелі кісі көрінбейтін қалың кектал тоғайы көмкеріп, кісі бойы жасыл құрағы желкілдеп, кең арнасын толтыра толқындай аққан нұрлы Нұра өзенінің ық жағы Тінәлі руының бии Кебетейдің елі, жел жағын қалмақ «ханының» елі қатар жайлаған екен. Көбетей елінің жаз жайлауы «Жақсы Қарағанды», «Жаман Қарағанды», қыс қыстауы қазір «Черниговка» аталып жүрген Кебетей қыстағы екен. Қазақ-қалмақ болып бір өзеннің суын ішіп, қатар жайлап отырғанына бірнеше ай өтсе де, халқының қадірлісі болған, болашақты алдын ала болжап, біліп отыратын, сол қасиетімен ел ішінде көріпкел атанған Кебетей қалмақ ханына барып сәлем бермепті. «Жерімді басып алған, үстемдігі жүріп тұрған ел-ау»- деп қымсынбапты да. Қазақ ханы болса, ектемдігім етіп тұрған, үстемдігім жүріп тұрған ел бола тұрып, мен неге хан басыммен оған бас имекпін, - деп тәкәппарланып Көбетейге келіп, ол да сәлем бермепті. Осымен айдан-ай еткенде, Көбетейдің бұл қылығына қатты намыстанған қалмақ ханы аймағындағы жерді аралаймын деген желеумен ел аралай шығыпты. Қазақтардың жерін басып алған соң, елін де бағындырып алуым керек деген сенім көкірегіне терең ұялап қалған өркекірек хан Көбетейдің үйіне ат басын тіреп тұрып:

- Көбетей менің хандығымды елемеуінің маған сәлем бере келмеуінің жөні қалай? Менің үстемдігімді әлі күнге дейін сезбедің бе, әлде бір бөтен мақсат көздедің бе?-депті.

Сонда Көбетей:

- Хан, қалмақтан қазақтың жолы үлкен. Біздің қазақта «бақа келінде, жекен суында», - деген мақал бар. Мен өз жерім, мекен суымда отырған жоқпын ба, әрі жасым үлкен. Жөн білер қонақ әуелі үйге түсер болар, екпе-назын сонсын айтар болар. Жөн сөзге жөнді тоқтайды. Келіп қалған екенсің, сапарың оң болсын, аттан түсіп қонағым бол,-депті. Жөн, жол-жобадан, ұтымды сөзден тосылған қалмақ ханы амалсыздан қонақ болыпты. Арнайы бірнеше үйлер тігіліп, той-думанмен құрметтеп күтіпті.

Әңгіме-сұхбат кезінде шешен тілді, алғыр ойлы Көбетей ханның алды-артын орап, оның үстемдік етуіне дес бермепті, әрі-беріден соң оны ез сөзін өткізетіндей қылып, икемдеп әкететін хан сезбей де қалыпты. Сөз соңында Көбетей: - Күндердің күнінде жер-су үшін егес туа қалса,екі елді соғыстырып қан төкпейік. Бес бәс тігілсін. Ол- палуан күрестіру, айғыр таластыру, бура шайнастыру, бұқа және қошқар сүзістіру болсын. Қай елдің мәртебесі бәсте үстем түссе, сол ел жер тағанында қалсын да, жеңілген жақ басқа жақтан жер іздесін,- депті. Осыған екі жақ келісіп, шарт жасасып, құжатқа мөрлерін басысыпты, пәтуаласыпты.

Осылайша бейбіт бірнеше жылдар өтіп, шұбырындыдан шалдыққан қазақ, үнемі үдере жортауыл, шапқыннан шаршаған қалмақ жұрттары ес жиып, етектерін жауып, басқа-бас, малға-мал қосылып, мамыржай іргелес тұрған екен.

Көбетейдің бәйбішесінен төрт бала, екі тоқалынан үш-үштен алты бала өсіп-ербіп, кебі өз алдарына отау тігіп, өсіп-өніп біршаһарлы ел болыпты. Тоқалдан туған кіші ұлы Жарылғап алып күші, қайтпас қайсарлығымен жастайынан жұрттың көзіне түсіпті. Кебетей бір күні баласын шақырып алып:- Балам бұдан былай не жәйдә, не топта күреске түсуші болма. Бірде болмаса бірде бетің қайтар, немесе бәз біреулердің жүрегінде кек қалар. Ердің ерлігі, палуанның білегі ел намысы, жер қамы үшін сынға түсетін бір кездер болады. Сол сын кезеңге дайын бол! Оны өзім айтамын, - деп Жарылғаптың күресуіне қатаң тыйым салыпты. Сол қыста қар қалың жауып, бірнеше күн соққан бораннан кейін Нұраның жел жағындағы қалмақтың жылқы, қойлары тебіндей алмай қырыла бастапты.

Жұтқа ұшыраған жылқыларын Нұраның ығына еткізуге Көбетеймен жасасқан шартты бұза алмай, еткізбейін десе, малы қырылып жатқан халқын қия алмай, қатты сасқан қалмақ ханы ақыры тәуекелге бел буып, малын ық жаққа өткіздіріп. Күшті қарулы жасақ қойыпты.

Тәкаппар хан дау айтып алдыма Көбетейдің өзі келсін, - деп өздігінен Көбетейге бармапты. «Жөнінен адасқан жол-жобаның өзі бұрын сұрар болар»,- деп Көбетейге хан алдына тізе бүге бармапты.

Өзіне қарайтын жамағаттарына Көбетей «Бір жылға қоян терісі де шыдайды, олар қысылғанынан зорлыққа барды, сендер әзірше кең отырып тарлыққа бармаңдар, қалмақ жылқысын қумаңдар. Бір қысқа жер бәріңе де жетеді»,- деп тежеу салған екен. Хан Көбетейге өзі келуге мәжбүр болыпты. Көбетейге келмес бұрын елінің басшы, бектерін жинап алып:- Мен Кебетейге барамын. Бұрын жасалған шарт бойынша бәске палуан, айғыр, бура, бұқа, қошқар салуымыз керек. Біздің бір-ақ жолымыз бар. –Ол палуан күрестіру ғана. Өз ортамызда қазақ палуандарын жығатын сенімді адам тағы жоқ. Сондықтан жасырын, шартарапқа адамдар жіберіп, бір айдың ішінде мықты палуан тауып әкеліңдер. Мен шамамның келгенінше Көбетейді осыған келістіруге тырысамын,- деп тапсырыпты.

Осы бағытты бекем ұстаған хан Көбетейге:- Кебетей шарасыздықтан бұрын жасалған шартты бұзып, жеріңді басып пайдаланғанымызды мойындаймыз. Бірақ, шарт әділетті жасалса да, оның орындалуы, дәл қазіргі біздің жағдайымызда, әділетті бола алмайды деп ойлаймын. Кетерем шыққан малымыздан таластыруға, сүзістіруге салатын малымыз жоқ. Бұл жағынан бірден жеңілетінімізді мойындаймыз. Біздің бір ақ жолымыз – тек палуан күресін бәске салуға ғана қалды. Ендігісін өзіңнің парасаттылығыңмен, адамгершілік арыңның алдына салдым,-депті.

Көбетей: - Хан, әубастан адал пейіл көрсетіп, алдымыздан етінгенде бұл іс даусыз, шартсыз-ақ шешілетін де еді. Амал қанша? Өткенді қайтармақ жоқ. Шарт-тәңір алдындағы сөзіміз еді. Дегенмен, қысылғанға қысым жасауқыңырдың ісі, не қырсықтының ісі болар. Нар тәуекел! Келістім. Бір айдан кейін «Қызылтөбе» бауырайына жиналайық,- деп шешіпті. Бір айдан кейін «Қызылтөбе» бауырына қалың нөпір қазақ-қалмақ жиналып, қақ жарылып отырыпты. Қалмақтар жағы, бұрын бұл жақта көрінбеген оңтүстік өңірінен тауып әкелген жойқын денелі алып Шақаман деген палуанын шынжырлап, төрт жағынан кере ұстап, алып шығыпты. Бұқа болып өкірген білектей шынжырларды борт-борт үзіп, қолымен жер тарпып өкіргенде, ошақтай жердің топырағын бірақ кесіп алып артқа серіпкенде, сұрапыл дауыл кезіндегі құрғақ топырақтай борандатып жіберді. Мұндай сұрапыл күшті көздерімен керген қазақ палуандары, төменшіктеп, бұғып қалыпты. «Талапкер кім болар?» деген Көбетейдің дауысына ешқайсысы үн қата алмапты.

Әкесінің күресетін кезеңді өзім айтамын деген ескертуі есінде қалған Жарылғап арқылы аруақталып, делебесі қозып, бүкіл жан дүниесі ойнақтап бара жатса да сабыр сақтапты.

-Жарылғап осында ма, шақырыңдаршы? – деген әкесінің дауысы шығысымен, мен мұндамын, әке,- деп ұшып тұрып алдына келіп бір тізерлей отыра кетіп, екі қолын жайып бата тілеген екен. Толқып отырған Көбетей беліндегі кісенін шешіп алып, өз мойнына салып, міне, енді сенің білегіңнің күші сынға түсетін кез ғана емес, елімнің тағдыры таразыға түскен кезең келді,- деп батасын беріпті. Жарылғаптың балғын тұлғасы өз қатарынан зор кесек болғанымен Шағаманға қарсы келіп тұра қалғанда алапат бір дәудің қасындағы жасөспірім баладай ғана болып көрінген екен балғын жігіт.

Ұршықтай үйіріліп келіп, оқтай атылып, іштен алып, өзін тарта берген Жарылғапты Шақаман сырттан қаусыра темір құрсауға алып, аяғын жерге тигізбей көтеріп әкетіп, «Мақтаулы палуандарың осы ма?»,- деп масаттанғандай дөңгелене берген екен. Жиналған дүйім жұрт сілтідей тыныпты, осы кезде «Аруақ!», - деп айқайлап жіберген Кебетейдің дауысы құлағына жеткен Жарылғап, құрсаудағы екі қолын бүге беріп, екі жұдырығын Шақаманның тар қолтығына тірей, темір құрсауды үзер жойқын күшпен сөрпіп жібергенде, қолы жазылып кеткен Шақаман қайқайып өз денесін билей алмай шалқалай құлапты. Екі аяғынан тік түскен Жарылғап, тұра берген Шақаманға ес жиғызбай, оң жамбасқа алып жіберіп, өзінен асыра әуп,- деп атып жібергенде, жойқын күштің лақтырған серпініне, өзінің денесінің салмағына шыдамай, жерге басымен шаншыла түскен Шақаманның мойын омыртқасы үзіліп, тіл қатпай опат болыпты.

Мәртебесі өсіп шыққан қазақтар қуаныштан жыласа, қалмақтар басына түскен қасырет, тапталған намысына ақырыпты. Опат болған Шақаманның денесін алып кете алмаған қалмақтар тағы бір күн еру болып, келесі күні Көбетейге келіп палуанның денесін еліне жеткізе алмайтындарын айтып, осы апат болған жері «Қызылтөбеге» жерлеуге рұқсат беруін өтіне сұрапты. Бұл «Қызылтөбе»- Көбетейдің «Менің о дүниелік орным осы Қызылтөбе болады», - деп айтып жүретін жері екен. Онысын есіне алып, Шақаманның сүйегін мұнда қойғызбауды сұраған жұртына: «Қыз алып. қыз беріп табыспасақ та, қылыш шабысқанымыз жоқ, жау болып келіп, жерімізді басып алып отырса да ел болып, егеспей қатар отырдық. Шақаман жауымыздың баласы болса да, жерленуге бердім рұқсатымды.

Алдын ала болар істі болжап отыратын көрегендігі, Нұра бойын ұрыс-соғыссыз ақ қалмақтардан арылтқан кеменгерлік қасиеті үшін Көбетей осыдан былай «Көріп кел Көбетей» атаныпты.

Осы оқиғадан кейін де ұзақ өмір Көбетейге де бұл дүниенің күні бітіп, өмірден өтіпті. Денесі өзінің өсиеті бойынша сол «Қызылтөбе» жеріне қойылыпты. Шақаман жерленгеннен кейін бұрынғы «Қызылтебе» әуелі «Шақаман төбесі» делініп, кейіннен сол маңай «Шақаман» атанған көрінеді.

Ал Көбетейдің қыстауы болған жер (қазіргі «Черниговка» савхозы) тұрған жер. Көбетей өлгеннен кейін де, Тінәлі руы ол жерді тастап. қазіргі Қорғалжын ауданының Теңіз көліне жақын тұратын шұрайлы жеріне қоныстанғанына шамамен үш ғасырдың кезеңі өтсе де, сол бұрынғы Көбетей аты жай ауызша шежіреден, немесе аңыз түрінде атала салған ат емес. Ол тарихта болған, елдің тағдыры үшін бар өмірін сарп қылған қасиетті тұлға.

Еліміз тәуелсіздікке қол жеткізген соң, жер судың тарихи атаулары қалпына келтіріліп, қасиетті тұлға аты ауылымызға қайта оралып, Көбетей аты беріліп ауылымызда үлкен той болды.

З.Жалмағамбетова,
Көбетей ауылының кітапханашысы.

Нұра ауданының 80 жылдығына орай

С.Сейфуллиннің шәкірттері

Халқымыздың біртуар асыл перзенті С.Сейфуллин өзінің еңбек жолын 1916 жылы Омбыдағы оқытушылар семинариясын бітірген соң, 1- қыркүйекте Жіңішке деген жерде қазіргі Нұра ауданының Ахмет ауылының жерінде бала оқытудан бастаған.

Бұл дерек филология ғылымының докторы, профессор Тұрсынбек Кәкішевтің С.Сейфуллин туралы «Өнегелі өмір» атты ғұмырнамалық хикаясында былай деп беріледі.

«... **Ел ереуілі әлі басылған жоқ. Сәкен Бұғылы болысындағы подполковник Сұлтан төре Абылайұлының ауылында мектеп ашып, сабақты орыс тілінде жүргізуге кірісті. Көбі кедей балалары. Есейіп те қалғандары бар. Дүйсенбектің Құбашы, Ержұманның Ақылбегі, Баймағамбеттің Бекіші, әсіресе Жүсіпбектің хамзесі бұрын молда алдын көргендігінен бе, жоқ орысша оқуға құмарлығынан ба, әйтеуір Сәкеннің қасынан шықпайды. Ой тұманындағы ұстазымен шүлдірлеп сөйлескендеріне өздері мәз». (Т.Кәкішев «Өнегелі өмір», 94 бет.)** Абылай Ахмет төренің үлкен әкесі Қоңырқұлжаның ұлы. Осы аты аталған С.Сейфуллиннің шәкірттерінің өмір жолына жеке-жеке тоқталсақ.

Дүйсенбек Құбаш. 1906 жылы Ақтөбеде дүниеге келген. Бұғылы орыс-қазақ мектебінде С.Сейфуллиннен білім алған. Ұлы Отан соғысына дейін Ақтөбеде ауылнай хатшысы қызметін атқарған. 1941 жылы Ұлы Отан соғысына аттанады. Соғыста снаряд жарықшағынан иығынан жараланып 1943 жылы елге оралды. 1943-1945 ж. Майоровка ауылындағы Киров атындағы колхозда қой шаруашылығының ферма меңгерушісі қызметін атқарады. Ферма «қой қонған сай» деп аталған. 1946-1953 ж. Аралығында Жамбыл колхозында ферма меңгерушісі болады. 1954 жылы тың және тыңайған жерді игеруге белсене араласып, совхоз Пржевальскінің алғаш қазығын қаққандардың бірі болған. Бірнеше рет ауылдық, аудандық советтің депутаты болып сайланған.

«Ерлігі үшін», «Ұлы Отан соғысына 20 жыл», «СССР қарулы күштеріне 50 жыл» медальдерімен марапатталған.

Теміртау қаласында тұратын қызы Мақпуза әкесін былай деп еске алады. «Әкем өте еңбекқор адам еді, әкемді жиі артта қалған колхоздарды көтеруге жіберетін. Неміс тілін жетік білетін. Майоровка ауылында неміс халқының ішіндегі жалғыз қазақ болғандықтан, туыстар оны «Неміс» деп атап кеткен. Жезқазған қаласында тұратын немересі Құбашева Бақыт Болатқызы атасын былай деп еске алады. «Атам ашық жарқын, көңілді, әзілқой еді. Жолдастары мен көршілерімен әзілдесіп ойнаудан жалықпайтын. Біз Ахмет ауылында, атам Ақтөбеде тұрды, біз барып сиыр, қой бағуға, шөп тасуға, су әкелуге көмектесіп тұрдық. Ол да біздің ауылға жазда ат арбамен, қыста шанамен келіп тұратын. Атам келгенде біз қатты қуанатынбыз. Ол бізді жақсы көрді. Бізге тәтті тағамдар әкелетін. Ол ұзын бойлы, арықша, мұртты, басына үнемі қалпақ киіп жүретін. Маңайындағыларға әзіл айтып, күлдіріп көңілді жүретін адам еді.

Ержұманов Ақылбек. 1900 жылы кеңес ауылында дүниеге келген С.Сейфуллиннен білім алған.

1928-1929 жылдары ауыл дүкенінде сатушы болған. 1930-1931 ж 2 жылдық партия мектебін Петропавловск қаласында бітіреді.

1932-1934 жылдары Маржанкел совхозында директордың орынбасары қызметін атқарды. Директордың орынбасары қызметін атқара жүріп қоғамдық, партия жұмыстарына белсене араласқан аудандық партия комитетінде нұсқаушы болған.

1934-1936 жылдары Ақмола ауданы Октябрь колхозының председателі.

1936-1938 жылдары Жамбыл колхозының председателі, 1938-1941 жылдары Нұра аудандық мал шаруашылығының меңгерушісі қызметін атқарды. 1941-1945 жылдары Совет Армиясы қатарында парторг политолг болды. 1945-1951 жылдары Кеңес колхозының председателі, 1951-1953 жылдары Урожайный колхозының председателі, 1953-1955 жылдары Новокарповка колхозының председателі Байтуған ауылында, 1955-1963 жылдары Киров ауылдық Советтің председателі қызметтерін атқарды.

Баймағамбетов Бекіш 1906 жылы Ақтөбе ауылында дүниеге келген С.Сейфуллиннен білім алған. 1941 жылы соғыс басталғанға дейін аудандық партия комитетінде нұсқаушы болып қызмет атқарған. 1941 жылы Ұлы Отан соғысына аттанып ауылға 1946 жылы оралады. 1952 жылға дейін Тельман колхозында ауыл шаруашылығында әртүрлі қызмет атқарады. 1952 жылдан 1957 жылға дейін Нұра совхозында пошта меңгерушісі болып, 1957-1963 жылдары Ахмет ауылында пошта меңгерушісі қызметін атқарды. Домбырамен ән салуды ұнататын. Облыстық байқауларға қатысып жүлделі орын алған.

Жүсіпбеков Хамза. 1900 жылы Қарағанды облысы Нұра ауданы Ахмет ауылында дүниеге келген. Қазақ жазушысы, партия және қоғам қайраткері С.Сейфуллиннен Бұғылы орыс-қазақ мектебінде білім алған. Омбының оқытушылар семинариясында оқыған. Ол 1917 жылдан бастап Ақмоладағы «Жас қазақ» атты демократияшыл –жастар ұйымы мен Омбыдағы «Қазақ шәкірттерінің демократиялық одағының жұмысына белсене араласады. 1920 ж КПСС мүшесі, 1920-1926 ж БК(б) П Омбы, Ақмола губерниясында Көкшетау уездік комитетінде жауапты қызметтер атқарды. 1927-1932 ж БК (б) П Қазақстан өлкелік партия комитетінде хатшы, 1933-1937 ж Қазақстан кәсіподақ Советінің төрағасы, Қазақ ССР Юстиция, Қазақ ССР Коммуналдық шаруашылық Халкомының орынбасары. Қазақстан марксизм-ленинизм ғылыми-зерттеу институтында аудармашы, Қазақ Мемлекеттік керкем әдебиет баспасының директоры болды. 1925-1937 ж мерзімдік баспасөзде «Маркстік – Лениндік сынның «туын жоғары ұстайық». «Әдебиет майданы» қызметкерлерінің міндеттері», «Әдебиеттегі байшылдық идеологияға қарсы», «Пролетарлық сынды күшейтейік», С.Сейфуллин – қазақ совет әдебиетінің негізін қалаушы», т.б. әдеби-сын мақалалары жарияланды, әңгімелері, сын мақалалары, очерктері жинақталып, берілген «Қарсақбай» атты кітабы 1928 ж жарық көрген. 1935 жылы Н.Островскийдің «Құрыш қалай шынықты» романын қазақ тіліне аударған.

1937 жылы репрессияға ұшырайды. 1957 жылы ақталды.

Жинастырған
Қаржасова С.
С.Сейфуллин атындағы орта мектептің оқытушысы.

Далекое и близкое

Иду по улице им. И.Смагулова в п. Киевка и вспоминаю уже далекий для меня 1965 год. Я тогда только закончил Ивановскую восьмилетнюю школу и на летний период с двумя одноклассниками – Михаилом Горным и Валерой Никоноровым решил поработать электромонтерами на местной электростанции. Тогда отец Валерия – Николай Прокопович Никоноров заведовал электростанцией, он-то туда нас и определил. Кстати, сам он начинал электрофикацию в с.Ивановка можно сказать с нуля. Было это на рубеже сороковых - пятидесятых годов.

В то время еще не было по селам единого электроснабжения, так называемых северных сетей. Мы вручную укрепляли пасынками подгнившие опоры, перетягивали провода и т.д. А к осени нас отправили в Кокозек (третье отделение совхоза «Индустриальный»), в то время мы были единым хозяйством. Кокозек (Батуринка) исчезла с административной карты района где-то в конце семидесятых, начале восьмидесятых годов. А тогда в 1965-м там еще кипела жизнь. И на местной электростанции работал мотористом Ибрагим Смагулов, к кому нас и отправили.

Конечно, с нами был старший по званию и опыту, ныне уже покойный Николай Иванович Травин. Нам предстояло протянуть новую электролинию от электростанции к базе, где должен зимовать скот. Это где-то пролетов 13-15. Все делали вручную: копали ямы под опоры, тянули провода. А на дворе уже был октябрь. И хотя домой до Ивановки было всего 12 километров, в целях экономии времени ночевать домой мы не ездили, а недели две жили у Ибрагима Смагулова. Знали мы тогда, что хозяин дома – Герой Социалистического Труда, кажется, нам об этом говорили. Но мы особого значения этому как-то не придавали.

Сейчас я пытаюсь вспомнить облик этого человека: худой, среднего роста, не тороплив в движениях, как бы отрешенный от всего и, в то же время резкий и взрывной. Сколько ему тогда было лет? Совсем чуть-чуть за пятьдесят. Я сейчас лет на семь старше его. Но уже в то время было заметно, что он болеет. Напряженный труд, почет и слава были позади, он скромно и справно работал мотористом на местной электростанции, давал свет своим односельчанам. Его хозяйство, т.е. электростанция представляла собой дизельный двигатель, снятый с трактора ДТ-54, электрогенератор производительностью 50-60 Квт, не более, электрощит, вот и все. Но тогда этой мощности хватало, чтобы осветить жилища сельчан.

Сколько же дворов было в Кокозеке: 25 – 35? Я не стал наводить справки по этому поводу, не в этом суть. Скажу только, что на улице почти у каждого двора на столбе горела лампочка. Никаких других электроем ких приборов в виде холодильника, телевизора у селян не было.

В октябре сумерки наступают рано, и хорошо поработав, уставшие мы ложились на кошму в теплом доме Ибрагима Смагулова, жена которого часам к одиннадцати нас будила, выкатывала на середину комнаты круглый стол и кормила нас бесбармаком.

В Энциклопедии Карагандинской области, изданной в 1986 году написано: «Герой Социалистического Труда Ибрагим Смагулов родился в 1913 году в селе Батуринка Нуринского района», т.е. в Кокозеке. Но это очень сомнительно и вот почему. Во-первых тогда еще не было Нуринского района. А во-вторых, в то время в Батуринке проживало практически русскоязычное и украинское население. Это уже позже, вследствие джута, когда у коренного населения пап скот, с запада со стороны Жанаарки на берега Нуры расселялись по селам казахи. Здесь тогда можно было спастись от голода, потому что на полях колосилась пшеница, выращивались картофель и овощи. Так постепенно жители Батуринки переселились в Ивановку, а коренное население потихоньку основалось здесь. Старожилы Ивановки еще долго делились на «местных» и «батуринских». Кстати, до пятидесятого года сельский совет находился именно в Кокозеке.

Я рассказал то, что мне вспомнилось об этом человеке и том времени. А вот, что дальше написано в энциклопедии: **«Смагулов Ибрагим (1913 г.р.), хлебороб, Герой Социалистического Труда (1948г.), член КПСС (1948г.). С 1939 по 1950 гг. – тракторист колхоза Кокозек, 1950 -1953 гг. – бригадир тракторной бригады колхоза «Трудовик», с 1954 по 1958 – участковый механик Киевской МТС, 1958 – 1961 гг.- бригадир колхоза «Трудовик».**

В четвертой пятилетке с 1946 по 1950 гг. добился высоких урожаев пшеницы (23 ц/га) на площади 156 га. На пенсию ушел в 1968 году. Награжден орденом Ленина...»

Вот какие воспоминания навеяла мне улица им. Смагулова одним из августовских вечеров.

В.Туляков,
Киевка – с.им. Мынбаева

Жанында жүр жақсы адам

Отарлық бұғаудан құтылып, ел еркіндік алып, ез алдына дербес тәуелсіз мемлекет болған жылдары Қазақстанда ұлы адамдардың туған мерейтойларын тойлау кең етек алды. Бұл кезде халықтың тұрмыс-халі онша жақсы болмаса да олардың қуанышында шек болмады. Той үстіне тойларды жалғастырып өткізе берді. Осындай үлкен тойлардың бірі 1993 жылы тамыз айының аяқ кезінде Павлодар облысы, Баянауыл да Далба тауының етегінде өткен бұқар жыраудың туғанына 325 жылдық мерейтойы болды. Бұған Қарағанды облысының барлық аудандарынан т.б. жерлерден кісілер көп жиналды. Облыстың барлық аудандары өз алдына жеке-жеке ауыл болып жайғасты.

Біздің Нұра ауданының совхоздары да жарыса әшекейленген киіз үйлерін тігіп, жеке бір ауыл болды. Сол тігілген үйлердің ішіндегі ең кішкентай қорашы біздің Черниговка (қазіргі Кебетей ауылы) совхозынікі болды. Тойға баргандардың ішінде ең үлкеніміз Қасқырбай екеуміз болды. Жастардың бастары қосылып жиналып қалғанда екеумізге дем алып тынығуға мүмкіндік болмайтын болды.

Біздің қасымызда Амантау совхозының әрі кең, әрі әдемі киіз үй тұрды. Біздің қолайсыз жағдайымызды сезген Амантаудың шаруашылығын басқарып келген жігіт біздерді өз үйіне орналастырды. Біздің дем алуға мүмкіндігіміз туып, жағдайымыз жақсарып қалды. Бұл үлкендерді сыйлап, құрмет көрсетіп отырған жігіт езіміздің Қуандықтың бір баласы Қарпықтан тарайтын Мәмбет руынан шығатын Құдабай деген жігіт екен. Мұның арғы атасы ертедегі қазақ қалмақ соғыстарында біздің Нұра бойына басып кірген жаудың жекпе-жек айқаста бас батырын жеңіп, туған жерін жаудан аман алып қалған Жандар батыр. Сол кезде жасы 35 шамасындағы жігіттің сыртқы тұлғасы да батыр атасын еске түсіргендей әсер қалдырады. Жандардан туған Болтай атасы 10 мың жылқы біткен ірі бай болыпты. Болтай өте мырза, қайырымды адам екен. Сыйлы қонақтарына қой союды қомсынып, таңдатып жүріп қысырдың семіз тайын сойғызады екен. Құдабайдың келген қонақтарды сыйлап жіберіп отырғаны – Болтай атасының мырзалығын еске түсіргендей.

Құдабай жастайынан оқуға қабылетті болып, 1979 жылы Целиноград ауылшаруашылық институтына түсіп, оны ойдағыдай жақсы бітіріп шығады. 1984 жылдан бастап Нұра совхозында аға мал дәрігері қызметін атқарады. Мұнда өзіне тиісті жұмыстың барлығын да мүлтіксіз үлкен абыроймен атқарып отырған.

1988 жылдан бастап Амантау совхозында бас мал дәрігері болып қызмет атқарды. Мұнда істеп жүргенде өзінің еңбекқорлығымен ерекше көзге түсіп отырды. Мұнда шалғайда жатқан бірнеше қой отарлары болды. Қатты дүлей боран, сықырлаған үскірік аяздарда совхоз орталығымен қатынас болмай қалып, қойшылардың ауыр жағдайға кездесіп қалатын кездері де болады. Осындай жағдайларда жарғақ құлағы жастыққа тимей, дамыл таппай, өзінің басына түсетін қауіп-қатерге де қарамай, қойшыларға барып, жағдайларын біліп, көмек керсетіп отыратын. Оның мұндай елгезектігіне бүкіл қойшылар, совхоздың басшылары тіпті бүкіл ауыл халқы риза болып отыратын. Ол 1995 жылдан бастап Көбетей ауылында бас мал дәрігері қызметін атқарды. Мұнда да ол өзінің іскерлігімен халықтың көзіне түсіп отырды.

1990-шы жылдардың бас кезінде Нұра ауданындағы «Нұра» совхозы үлкен күйзеліске ұшырады. Совхоз директорлары бірінен соң бірі ауысып келіп жатса да ешқайсысы шаруашылықты қалпына келтіріп, түзете алмады. Тек қана Қанат Отарбаев бастық болып келіп «Отқанжар» ЖШС құрылғаннан кейін шаруашылық оңала бастады. Ол жас болса да өзінің шебер ұйымдастырушылық қабылетін көрсете білді. Оның шаруашылығы жақсарып, халықтың да жағдайы жақсара бастады.

Қазірде Құдабай осы жерде Изенді ауылында ауыл әкімі болып қызмет атқарады. Бұдан 15 жыл бұрын Павлодар облысының Баян ауылында танысқан Құдабай бүгінде 50 жасқа толып, халық сыйлайтын, құрметтейтін ел ағасы болып отыр. Істеген істерін ойдағыдай орындайтын, үлкенге де, кішіге де бірдей сүйкімді Құдабайдай жігіттер өсе берсе игі демекпіз.

Махмет Теміррұлы.

Ауыл жастарды күтеді!

«Мен жастарды, жоғарғы оқу орын түлектерін – мұғалімдер, дәрігерлерді ауылға барып, өз халқына көмектесуге шақырамын!»
Н.Ә.Назарбаев

Букөров Саят Бакатұлы Кәрім Мыңбаев атындағы ауылда дүниеге келген. Аталған ауылдағы Кәрім Мыңбаев атындағы орта мектепте орта білім алған соң бірден Академик Е.А.Бөкетов атындағы ҚарМУ-ң биология-география факультетін география мамандығы бойынша бітіріп шыққан соң бірден ауылға бет бұрған ол аудандық білім беру бөлімінің жолдамасымен осы мамандықты қажет етіп отырған Киевка №3 мектебіне география пәнінің мұғалімі болып орналасты.

Тоқтамысова Әсем Санжарқызы 1987 жылы Нұра ауданының орталығы Киевка кентіне қарасты Өндіріс ауылында дүниеге келген. 1993 жылы Өндіріс ауылындағы негізгі орта мектептің табалдырығын аттап 2004 жылы Киевка №2 қазақ орта мектебін бітіреді. 2004 жылы Академик Е.А.Бекетов атындағы Қарағанды Мемлекеттік Университетінің биология-география факультетінің биология мамандығына түсіп 2008 жылы аталған мамандықтың толық курсын тәмамдаған. Оқу орнын бітіре сала ауылдық жерде жұмыс істеуді жен санаған Әсем өзі оқыған мектепке биолог мамандығы бойынша жұмысқа орналасты.

Жастар саясаты

Жастар белсенділігі артуда

Мемлекет жас қазақстандықтардың жақсы білім мен лайықты жұмысқа қол жеткізуі және өздерін істе танытуына мүмкіндік беру үшін барлық күш-жігерін жұмсауы тиіс.

Қазақстандық жастар өздерін іске асыру жолдарын іздеп, тауып жатыр, қиындыққа қарамай проблемаларды анықтауға және оларды тиімді шешімдерін табуға талпынып жатыр. Қазіргі жастар ез бизнестерін құрып, белсенді түрде нарықты игеріп жатыр. Бұның бәрі елімізге үлкен пайда.

Сондықтан да тек кешбасшыға лайық қасиеттері бар жастар өз күшімен, белсенді инновациялық әлеуетімен және ерен еңбегімен Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына енуіне және ауылдың жандануына үлкен үлес қоса алады.

Қазақстан Республикасының Білім және Ғылым министрлігі, «Қазақстан ауыл жастарының одағы», «Жас Отан» ЖҚ кеңесінің ұйымдастыруымен Теміртау қаласында көшбасшылардың жазғы лагері бағдарламасы аясында Республикамыздың түкпір-түкпірінен мектеп оқушыларын жинап, бір апта бойы оларды оқытып, көшбасшыға лайық тәрбиелеп ҚР Білім және Ғылым министрлігі, тәрбие ісі және жастар саясаты департаментінің арнайы сертификаттарын табыс етті. Осындай Республикалық іс-шараға ауданымыздың орталығындағы Киевка №2 қазақ орта мектебінің 9 «ә» сыныбының оқушысы Тоқтар Бағлан Саматұлы да қатысып қайтты.

Апта бойы оқу мен тәрбиеден қол үзбеген оқушыларға ұйымдастырушылар Теміртау қаласын саяхат жасатып, Арселор-Миттал Теміртау АҚ ғимараттары мен зауыттарын аралатып, қалалық мұражай мен еліміздің тұңғыш Президенті, Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың құрметіне ашылған мұражайды аралатып көрсетті.

«Ауылдың болашағы жастардың қолында» десек осындай іс-шараларды ұйымдастырған әріптестеріміз А.Глотов, Теміртау қалалық мәслихатының депутаты, қалалық «Жас Отан» ЖҚ кеңесінің атқарушы хатшысы Ломакин Алексей сынды ерлерімізге алғысымызды білдіреміз.

ТҮСІПОВ Б.К
Киевка №2 қазақ орта мектебі ғылыми істер ісінің меңгерушісі

Нұра ауданының 80-жылдығына арналған мерекелік іс-шараларды өткізу бағдарламасы.

Уақыты: 2008 жыл 25 қыркүйек. Өткізілу орны: Киевка кенті
9.00. – Ресми қонақтарды қарсы алу
10.00- 11.00 – Саябақта салтанатты бөлімжәне кигіз үйлер қалашығында мерекенің ашылуы
11.00-12.00 – Мерекелік концерт
12.00-13.00 – Үлкен теннис ойыны, мини-футбол (саябақта).
12.00-15.00 – «Қазақша күрес» спорт жарыстары (киіз үй қалашығында).
13.30-14.30 – Түскі асқа үзіліс
15.00 –17.00 – Ат жарысы
18.00-19.25 – «Нұра-ашық жүректер мекені» театрландырылған қойылым
19.30-20.35 – Қазақ эстрада жұлдыздарының қатысуымен гала-концерт
20.35-22.30 – Эстрадалық әндер фестивалі

Программа проведения юбилейных мероприятий, посвященных 80-летию Нуринского района.

Дата - 25 сентября 2008 года.
Место проведения: поселок Киевка
9.00 – встреча официальных гостей.
10.00-11.00 – Торжественная часть в парке, открытие праздника в юрточном городке(параллельно)
11.00-12.00 – Праздничный концерт, презентация книги о Нуринском районе, Энциклопедии о районе.
12.00-13.00– Игра в большой теннис, мини-футбол (в парке).
12.00 – 15.00 – Спортивные соревнования по «казакша курес» (в юрточном городке)
13.30-14.30 – Перерыв на обед
15.00-17.00-конно-спортивные соревнования.
18.00-19.25 – Театрализованное массовое представление «Нура – земля открытых сердец»
19.30-20.35 – Гала-концерт с участием звезд казахстанской эстрады
20.35-22.30 – Фестиваль эстрадных песен

Нұра ауданының мерейтойын мерекелеу аясында төмендегідей спорттық іс-шаралар өткізіледі.

Иподромда: Қазақша күрес, теңге алу, жорға жарыс, аламан бәйге және де ойын түрлері: қаппен жүгіру, жастыпен бірін-бірі көлденең жатқан діңгектен соғып түсіру, қол күрес, арқан тартыс, тігінен тұрған діңгекке шығу, кір көтеру.

Орталық саябақта: шағын футбол, үлкен теннис.

Аламан бәйгі, қазақ күресінің түйе палуандарына шетел жеңіл автокөлігінің кілттері табыс етілсе, басқа жүлдегерлерге түрлі-түсті теледидар мен бағалы сыйлықтар және арнайы әзірленген медальдар мен дипломдар тапсырылады.

Келіңіздер, көріңіздер, қотысыңыздар!

Аудандық дене шынықтыру және спорт бөлімі

Құттықтау

Құтты болсын, ауданымыз бастамаңыз,
Ауызымыздан еш уақыт тастамаймыз.
Құлан-өтпес, Ақтүбекпен Нығыманнан
Қалай біз жыр жолдарын бастамаймыз.

Құтты болсын, ауданның 80-жылдығы,
Мерейі ғой дәстүрлі елдің бұлдағы.
Көркейе беріп сол Нұраның өңірі,
Амандық тілеу- алыстағы елдің сыйлығы.

Ешқашан мол қазынаң ортаймасың,
Шаңырақта тек шабыттар айқайласын.
Гүлденіп майлы жер мен құнарың да,
Ешуақыт төмендігің байқалмасын.

Үлкен сәлем, ауылдағы қарт-қариядан,
Құландай өзені бар дариядан,
Талай батыр-ұмытылмас жүріп өткен,
Құлан-өтпес, Ақтүбекпен Нығыманнан.
Д
Ғ
Өнерің өрге жүзсін барлығынан,
Өсиет қылып, ұрпағына қалдырған.
Тойларың тойға ұлассын Нұрам менің!
Сәлем саған алыстағы халқыңнан.

Мәслихат Қалымжан,
Нығыман ауылы.

Нұрлы Нұрам

Нұрлы Нұра ауданым құтты болсын 80 жасың,
Жайылған қазақ еліне еңбек даңқың.
Нұра ауданым мәлім облыспен еліме.
Кезін тойады кергенде суы мен жеріне.
Жер қойнауында нұрамның жетеді байлығы,
Атап айтсам көмір, темір, мұнай, алтын, күміс...
Кәзірде, келешекте байлығымыз молынан жетеді
Халқымыз осыларды өндіруге аянбай еңбек етеді.
Нұрамның ең байлығы мыңдаған халқым бар
Оларды асырайтын құнарлы жерім бар.
Мал жайылатын жазылып бұйрат –бұйрат белдері
Жайқаалған шалғын – шөппен мөлдір көлдері.
Нұрлы Нұра ауданым қымбатсың маған құрдасым
Жақсы-жаманды бірге көрген сырласым.
Ауыр жылдардың қиыншылығын да атқардық
Ақыры Тәуелсіздікке қол жетіп бүгін шаттандық.
Айналайын ауданым!
Ғасырлар бойы жаса
Жылдан-жылға нұрлана берсін ауданым.
Әр қашанда аман болсын мал жаның

Алдымен Отанды сақтау болсын бар қамың.

Әйділда Камзин,
еңбек және тыл ардагері.
Киевка кенті 2008 жыл.

Алыстан жеткен сағыныш

Өзіңді ойлап, күн кешемін

Мен өмірге келдім Нұра бойында,
Жастық шағым өтті қызық ойында.
Осы жерде аяғымды қаз-қаз бастым,
Алғашқы махаббатпен мен таныстым.

Кетіппін балалықтан бақыт қуып,
Өлкемнен туып -өскен алысқа ұшып.
Түскенде сен есіме, атамекен,
Ұйқысыз талай ұзақ түндер өткен.
«Тезірек жетсем» деймін, құмартамын,
Жүйрік ой толқынына батамын.
Басамын құмарымды даласында,
Қабыл ап еркелетіп сөн қызынды.
Жүрсем де алмұрт-алма арасында,
Сағынамын қарағай мен тобылғынды.
Жүрсем –дағы жер бетінде адасып,
Сырттасам да жаңа жұртпен табысып.
Шұғыла нұрлы Нұра, таңдарымсың,
Аңсаған, асыл елім, арманымсың.
Атыңнан айналайын Нұра деген,
Ұмытар кім бар екен ата тегін.
Сағындым самалыңды Көк -Өзегім,
Өзіңсің туған елім, қайғы шерім.
Кеткелі бектеріңнен өтті жылдар,
Ұшады үйірімен үйрек-каздар.
Алыстап бауырлардан кеткен жаман.
Қайтейін, балаларым болсын аман.
Сағынышқа қай пенде тағар кінә,
Теңеу таппай толғанам, саған Нұра.
Туып өстім Киевка ауылында,
Еркелеп балғын шақтың бауырында.
Сен менің таусылмайтын әнім едің,
Бұлбұл болып Көк-өзекте сайрап едім.
Шымкентке ұзап кеттім баурайыңнан,
Өбеді ыстық желі маңдайымнан,
Өткен жылдар жеткізбейді бала күнге,
Мың барамын түсімде туған жерге.
Жұмыр жердің барсам да қай шетіне,
Қиялымда жүреді Нұра бірге.

Райхан НҰРТАЗИНА,
ҚР Халық ағарту ісінің озық қызметкері,
Шымкент қаласы.

Вниманию охотников и всех любителей

Во исполне пункта 1-го Решения селекторного совещания при Вице-министре внутренних дел генерал-майоре полиции К.Н.Касымове за 3 1/5-85-4419 от 04.08.08 года «О состоянии работы ОВД по выявлению и пресечению фактов нарушения природоохранного законодательства» и Плана основных организационных мероприятий МВД Республики Казахстан на 2008 год, в октябре месяце текущего года на территории республики, в том числе Нуринского района, будут проводиться оперативно-профилактические мероприятия «Браконьер», основной целью которых станет выявление фактов незаконной охоты, незаконной добычи водных животных.

Лица, проводившие охоту или рыбалку без разрешающих документов ОВД и заинтересованных служб, в частности ООиР по Нуринскому району, а также выявление нарушений правил проведения охоты, рыбалки на территории РК, будут привлекаться к уголовной и административной ответственности по ст.ст. 288 УК РК, 298 ч.1, 298-1 ч.1 КоАП РК.

Е.Бейсембеков,
инспектор ЛРС ОВД Нуринского район
капитан полиции

Құттықтаймыз!

Байтуған ауылының тұрғыны бауырымыз Бегимбаев Мұстафа Көбенұлын 50 жасқа толған мерейтойымен шын жүректен құттықтаймыз. Бауырымызға зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, баянды бақыт тілей келе, мына өлең жолдарын арнаймыз:

Мұстафа, құтты болсын 50 жасың,
Басыңнан бақыт құсы арылмасын.
Артқа тастап бұл өмірдің ауырын,
Аман-есен жүре берші, бауырым.
«Іңілеп» бауырларың келе берсін,
Ұрпағың соңындағы ере берсін.
Құдай қосқан қосағың аман болып,
Қызығын жаратқаның бере берсін.

Ақ тілекпен: жездесі - Жансерік, апасы – Күлән, жиендері: Жанара-Асхат, Динара, Асқар - Шынар және жиеншарлары: Әділ, Абылай, Әділет. №415

Уважаемая Галина Григорьевна!

От души поздравляем вас с юбилеем!
Наш коллектив в Ваш день рожденья
Вам дарит добрые слова.
Мы уважаем вас за опыт и уменье,
За ваши добрые дела.
Крепкого здоровья вам навеки,
Радости и счастья – на года,
Пусть друзья, родные и коллеги
Вас не покидают никогда.

С наилучшими пожеланиями: **Ваш родной коллектив рйонного отдела финансов.**

Поздравляем
с 60 - летним юбилеем дорогую, любимую маму
Шолпан Хамитовну Бапанову

Не подыскать такого слова,
Чтоб в полной мере пожелать,
Вам отличного здоровья
И никогда не унывать.

Желаем счастья и добра,
Поменьше горе и печали.
Но в день прекрасный юбилея
Все пожеланья хороши,
Пусть все оставшиеся годы
Несут Вам радость для души!

Муж. дети: Женисбек-Бахыт, Гауһар,Ажар-Сагындык, Болатбек, внуки: Жанибек, Амир, Гульсана, Данат, Арлан. №433

Нұра ауданы әкімі аппаратында және жергілікті атқару органдарында сенім телефондары жұмыс істейді. Бұл телефондарға мемлекеттік қызметкерлер Ар-намыс кодексін, коорупциямен күрес және мемлекеттік қызмет туралы заңдарын бұзған мемлекеттік қызметшілері жайында хабарлауға болады:

- Нұра ауданы әкімінің аппараты – 21-7-21
- Нұра ауданының сәулет және қала құрылысы бөлімі - 21-0-49
- Нұра ауданының құрылыс белімі – 22-4-56
- Нұра ауданының тұрғын 8 үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобильдер жолдары бөлімі – 22-6-27
- Нұра ауданының ішкі саясат бөлімі -21-3-21
- Нұра ауданының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі 22-6-07
- Нұра ауданының экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі - 21-8-30
- Нұра ауданының қаржы бөлімі 22-5-37
- Нұра ауданының ауыл шаруашылығы бөлімі 22-3-70
- Нұра ауданының жер қатынастары бөлімі – 21-0-94
- Нұра ауданының білім беру бөлімі – 21-8-98
- Нұра ауданының кәсіпкерлік бөлімі -22-1-22
- Нұра ауданының дене шынықтыру және спорт бөлімі 22-6-20
- Нұра ауданының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі – 22-6-46.

В аппарате акима Нуринского района и в местных исполнительных органах Нуринского района работает телефоны доверия, по которым можно сообщить информацию о фактах нарушения служащими норм Кодекса чести государственных служащих, законодательства о государственной службе и борьбе с коррупцией:

- Аппарат акима Нуринского района -21-7-21
- Отдел архитектуры и градостроительства 21-0-49
- Отдел строительства -22-4-56
- Отдел ЖКХ, пассажирского транспорта и автомобильных дорог – 22-6-27
- Отдел внутренней политики -21-3-21
- Отдел культуры и развития языков -22-6-07
- Отдел экономики и бюджетного планирования – 21-8-30
- Отдел финансов - 22-5-37
- Отдел сельского хозяйства - 22-3-70
- Отдел земельного отношений -21-0-94
- Отдел образования – 21-8-98
- Отдел предпринимательства - 22-1-22
- Отдел физической культуры и спорта - 22-6-20
- Отдел занятости и социальных программ – 22-6-46

* * *

Нұра ауданы Киевка кенті әкімі аппараты мемлекеттік мекемесінде мемлекеттік қызметшілердің Ар намыс кодексі, мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлықпен күрес заңнамаларын бұзу туралы деректі хабарлау үшін сағат 9.00-ден бастап 18.00 дейін 2-26-02 сенім телефоны жұмыс істейді.

ГУ аппарат акима поселка Киевка Нуринского района сообщает о телефоне доверия: 2-26-02, действующем с 9.00 до 18.00 часов, по которому можно сообщить информацию о фактах нарушения сотрудниками норм Кодекса чести государственных служащих, законодательства о государственной службе, о борьбе с коррупцией.

***

«Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешенді мемлекеттік инспекция Комитетінің Нұра аудандық аумақтық инспекциямы» мемлекеттік мекемесінде сенім телефоны жұмыс істейді: 2-16-83, 2-26-57. Бұл телефонға мемлекеттік қызметкерлер ар-намыс Кодексін, корупциямен күрес және мемлекеттік қызмет туралы Заңдарын бұзған ҚР АШМ «Нұра» аудандық аумақтық инспекциясы» мемлекеттік мекемесінің қызметкерлері жайында хабарлауға болады.

ГУ Нуринская районная территориальная инспекция Комитета государственной инспекции в агропромышленном комплексе Министерства сельского хозяйства Республики Казахстан сообщает о телефонах доверия: 2-16-83, 2-26-57, по которым можно сообщить информацию о фактах нарушения сотрудниками райтеринспекции МСХ РК Кодекса чести государственных служащих РК, законодательства о государственной службе, о борьбе с коррупцией.

***

Нұра аудандық қазынашылық бөлімінде қазынашылық мемлекеттік қызметкерлердің Ар-намыс Кодекс нормаларың, коррупция мен күрес және мемлекеттік қызмет туралы заңдарын бұзған жағдайлары туралы 22-5-41 сенім телефоны орнатылды. Жұмыс істеу уақыты 900 – 1800 –дейін.

В Нуринском районном отделе казначейства установлен телефон доверия по вопросам нарушения государственными служащими казначейства норм Кодекса чести, законодательства о государственной службе и закона о борьбе с коррупцией. Номер телефона: 22-5-41, часы работы с 900 до 1800.

***

«Қарағанды облысының мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау департаменті» Нұра ауданы бойынша басқармасы мемлекеттік мекемесінде 22-2-65 сенім телефоны жұмыс істейді. Бұл телефонға мемлекеттік қызметкерлер Ар-намыс кодексін, корруциямен күрес және мемлекеттік қызмет туралы Заңдарың бұзған белімнің қызметкерлері жайында хабарлауға болады.

В государственном учреждении «Управление Департамента государственного санитарно-эпидемиологического надзора Карагандинской области» по Нуринскому району работает телефон доверия 22-2-65, по которому можно сообщить о фактах нарушения сотрудниками норм Кодекса чести госслужащих, законодательства о госслужащих и борьбе с коррупцией.

***

Нұра ауданының Мәслихат аппаратында 21-6-42 сенім телефоны жұмыс істейді. Бұл телефонға мемлекеттік қызметкерлер Ар-намыс кодексін коррупциямен күрес және мемлекеттік қызмет туралы заңдарын бұзған Мәслихат аппаратының қызметшілері жайында хабарлауга болады.

В аппарате Маслихата Нуринского района работает телефон доверия 21-6-42, по которому можно сообщать информацию о фактах нарушения служащими аппарата Маслихата норм Кодекса чести государственных служащих, законодательства о государственной службе и борьбе с коррупцией.